

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Серія

„Спортивна слава ЛДУФК імені Івана Боберського”

**ЛЕГЕНДІ СВІТОВОЇ ГІМНАСТИКИ
ВІКТОРОВІ ЧУКАРІНУ – 100 років**

Бібліографічний покажчик

Укладачка Ірина Свістельник

Львів 2021

**LVIV STATE UNIVERSITY OF PHYSICAL CULTURE NAMED
AFTER IVAN BOBERSKYJ**

Series

„Sporting glory of the Lviv state University of physical culture”

**World gymnastics legend
VICTOR CHUKARIN**

*Biobibliographic pointer
to the 100th birthday*

Compiler Iryna Svistelnyk

УДК 012А/Я+016:[929А/Я+796(092)

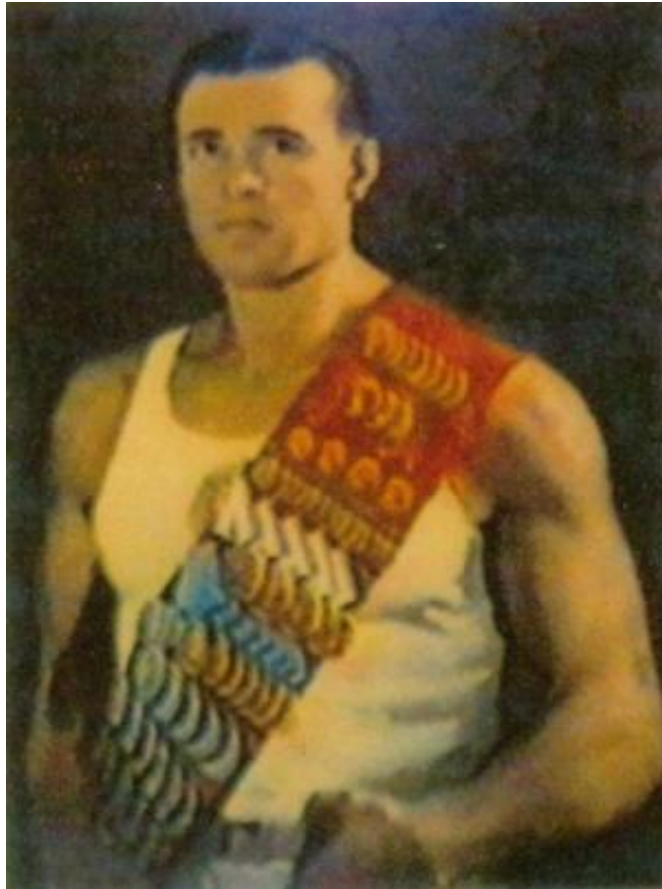
Ч 88

Серія
„Спортивна слава ЛДУФК імені Івана Боберського”
Започаткована 2015 року

Легенді світової гімнастики Вікторіві Чукаріну – 100! : бібліогр. показч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2021. – 23 с.

До бібліографічного показчика увійшли відомості про життєвий шлях, спортивні досягнення, науково-педагогічну діяльність та друковані видання багаторазового олімпійського чемпіона – Віктора Івановича Чукаріна.

НАРИС ЖИТТЯ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Народився 9 листопада 1921 р., с. Червоноармійське Новоазовського р-ну Донецької обл.

Закінчив Львівський державний інститут фізичної культури (1950).

Спортивна діяльність: майстер спорту СРСР зі спортивної гімнастики (1940), абсолютний чемпіон СРСР (1949–1951, 1955) зі спортивної гімнастики; чемпіон Ігор XV Олімпіади (Гельсінкі, 1952): 4 золоті медалі (загальнокомандна, особиста, стрибок, кінь), 2 срібні медалі (кільця і бруси); чемпіон Світу (Рим, 1954): 3 золоті (загальнокомандна, особиста, бруси), 1 бронзова медаль (кінь); чемпіон Ігор XVI Олімпіади (Мельбурн, 1956): 3 золоті медалі (загальнокомандна, особиста, бруси), 1 срібна медаль (вільні вправи) і 1 бронзова медаль (кінь).

Працював: викладач (1956), старший викладач (1957–1963), доцент (1963–1971), завідувач (1971–1984) кафедри гімнастики Львівського державного інституту фізичної культури.

Доцент (1963).

Напрями наукових досліджень: методика підготовки гімнастів вищих розрядів.

Громадська діяльність: лектор товариства «Знання», заступник голови обласної федерації гімнастики (1970–1978), депутат Львівської міської ради 3-х скликань (1953–1955, 1955–1957, 1957–1959).

Державні нагороди та галузеві відзнаки: «Орден Леніна» (1957) та медалі: «20 лет Победы в Великой Отечественной войне» (1965), «25 лет Победы в Великой Отечественной войне» (1970); «30 лет Победы в Великой Отечественной войне» (1975); «50 лет Вооруженных сил СССР» (1975); «60 лет Вооруженных сил СССР» (1979); «За доблестный труд» (1970); Заслужений майстер спорту (1951), Заслужений тренер УРСР зі спортивної гімнастики (1972).

Підготував близько трьох десятків майстрів спорту, членів збірних команд УРСР та СРСР. За плідну педагогічну працю В. І. Чукаріну було присвоєно звання заслуженого тренера УРСР (1972). За визначні спортивні досягнення був нагороджений орденом і багатьма медалями.

Помер 25 серпня 1984 р., м. Львів. Похований на Личаківському кладовищі (поле № 4). На могилі встановлений бронзовий пам'ятник (скульптор Яків Чайка). Ідентичний постамент знаходиться у читальній залі бібліотеки ЛДУФК імені Івана Боберського (2-й поверх головного корпусу).

У пам'ять про В. І. Чукаріна у Львові щороку проводять гімнастичний турнір.

ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ:

1953:

1. Чукарин В. И. Моя тренировка в спортивной гимнастике / В. И. Чукарин // Теория и практика физической культуры. – 1953. – № 3, т. 16. – С. 212–217.

1955:

2. Чукарин В. И. Путь к вершинам / В. И. Чукарин. – Москва : Молодая гвардия, 1955. – 207 с.
3. Чукарин В. И. Путь к мастерству / В. И. Чукарин. – Москва : Физкультура и спорт, 1955. – 56 с.

1957:

4. Чукарин В. И. Тренировка гимнаста / В. И. Чукарин // Советская Украина. – 1957. – С. 8.
5. Чукарин В. І. Як виступали гімнасти (вивчати досвід олімпійців) / В. І. Чукарін // Радянський спорт. – 1957. – 26 лют. – С. 2.

1958:

6. Чукарин В. И. Гимнастику любят... (к итогам первенства мира по гимнастике) / В. И. Чукарин // Физкультура и спорт. – 1958. – № 8. – С. 17–19.
7. Васильков Г. А. Первые шаги – главное / Г. А. Васильков, В. И. Чукарин // Советский спорт. – 1958. – 26 февр. – С. 6.
8. Чукарин В. И. Путь к вершинам / В. И. Чукарин. – Прага : Спорт, 1958. – 207 с.

1961:

9. Чукарин В. Некоторые итоги чемпионата СССР / Виктор Чукарин // Правда. – 1961. – 18 нояб.

1962:

10. Чукарин В. И. Вопросы технической подготовки гимнастов / В. И. Чукарин // Тез. докл. XVII конф. преподавателей ин-та за 1962 год. – Львов, 1962. – С. 46–49.
11. Чукарин В. И. Вопросы технической подготовки гимнастов / В. И. Чукарин, В. М. Смолевский // Теория и практика физической культуры. – 1962. – № 2. – С. 18–22.
12. Чукарин В. И. Пути улучшения технической подготовки гимнастов / В. И. Чукарин, В. М. Смолевский // Теория и практика физической культуры. – 1962. – № 9. – С. 16–19.

1964:

13. Собенко П. Т. Контрольные упражнения для определения уровня развития силы, быстроты и выносливости у гимнастов-мужчин / П. Т. Собенко, В. И. Чукарин, В. Н. Афонин // Тез. докл. XIX конф. по итогам науч.-исслед. работы преподавателей ин-та за 1964 год. – Львов, 1964. – С. 58–59.

1965:

14. Чукарин В. И. Когда надо заканчивать выступать / В. И. Чукарин // Старт. – 1965. – № 8.

1966:

15. Чукарин В. И. Определение уровня развития основных физических качеств гимнастов / В. И. Чукарин, В. Н. Афонин, П. Т. Собенко // Теория и практика физической культуры. – 1966. – № 12. – С. 20–24.
16. Собенко П. Т. Определение силы, быстроты и выносливости у гимнастов / П. Т. Собенко, В. И. Чукарин, В. Н. Афонин // Теория и практика физической культуры. – 1966. – № 12. – С. 20–23.
17. Собенко П. Т. Визначення рівня розвитку сили, швидкості і витривалості у гімнастів різних розрядів / П. Т. Собенко, В. І. Чукарін, В. Н. Афонін // Тези доп. XX конф. по підсумках наук.-дослід. роботи викл. ін-ту за 1965 рік. – Львів, 1966. – С. 99–102.

1968:

18. Листов А. Г. Пути дальнейшего совершенствования метода оценки в спортивной гимнастике / А. Г. Листов, В. И. Чукарин // Теория и практика физической культуры. – 1968. – № 2. – С. 55–58.

1969:

19. Чукарин В. И. Оборот назад с поворотом кругом в упор на брусьях / В. И. Чукарин, Я. Я. Краснов, А. Л. Куцевский // Теория и практика физической культуры. – 1969. – № 11. – С. 66–67.
20. Собенко П. Т. О нормативах технической подготовки гимнастов-мужчин / П. Т. Собенко, В. И. Чукарин, В. Н. Афонин // Теория и практика физической культуры. – 1969. – № 4. – С. 22.

1970:

21. Чукарин В. И. В помощь юному гимнасту / В. И. Чукарин. – Киев : Здоров'я, 1970.
22. Чукарин В. И. Соскок-лет с поворотом на 360° с перекладины / В. И. Чукарин, Р. И. Райтер // Теория и практика физической культуры. – 1970. – № 2. – С. 19.
23. Васильков Г. А. Гимнастику – наймолодшим / А. Г. Васильков, В. І. Чукарін. – Київ : Здоров'я, 1970. – 123 с.

1971:

24. Чукарин В. И. Техника использования подъема „дугой” с поворотом кругом на брусьях / В. И. Чукарин // Теория и практика физической культуры. – 1971. – № 3.
25. Чукарин В. И. Преодоление чувства страха при выполнении гимнастических упражнений : метод. разработ. по гимнастике / В. И. Чукарин, А. Б. Кривенко, Н. И. Славик ; под общ. ред. Б. Г. Сильченко. – Киев, 1971. – С. 2–10.

1975:

26. Чукарин В. И. Техника и методика выполнения поворота на 360° на перекладине / В. И. Чукарин // Гимнастика : сб. – Москва, 1975. – Вып. 2.

1976:

27. Электромеханический тонометр на основе прецизионного серийного резистора / Чукарин В. И., Руднев А. Н., Горобец В. П., Шипуш Ю. Н. // Теория и практика физической культуры. – 1976. – № 7. – С. 70.

1977:

28. Чукарин В. И. Методика составления произвольных упражнений / В. И. Чукарин // Сб тр. ОГИФК. – Омск, 1977. – С. 24.
29. Чукарин В. И. Техника и методика обучения соскоку ноги врозь с использованием хлеста на перекладине / В. И. Чукарин // Гимнастика : сб. – Москва, 1977. – Вып. 1.

1978:

30. Чукарин В. И. Соперничество ведущих гимнастов мира / В. И. Чукарин, С. И. Трущелев // Теория и практика физической культуры. – 1978. – № 1. – С. 8.
31. Чукарин В. И. Показатели функционального состояния нервно-мышечного аппарата гимнастов при различных вариантах чередования снарядов / В. И. Чукарин, К. Г. Петренко, Ю. В. Менхин // Теория и практика физической культуры. – 1978. – № 4. – С. 13.
32. Петренко К. Г. Влияние дозированной силовой нагрузки на качество последующей тренировочной работы и характер изменений динамических характеристик гимнастических элементов / К. Г. Петренко, В. И. Чукарин // Комплексная оценка эффективности спортивной тренировки : тез. докл. респуб. науч. конф. – Киев, 1978. – С. 57–60.
33. Петренко К. Г. Влияние дозированной тренировочной нагрузки на характер последующей тренировочной работы гимнастов / К. Г. Петренко, В. И. Чукарин // Комплексная оценка эффективности спортивной тренировки : тез. докл. науч. конф. – Киев, 1978. – С. 128.
34. Петренко К. Г. Исследование влияния тренировочной нагрузки на состояние нервно-мышечного аппарата гимнастов при различных

вариантах чередования снарядов / К. Г. Петренко, Ю. В. Менхин, В. И. Чукарин // Теория и практика физической культуры. – 1978. – № 9. – С. 29.

1979:

35. Устройство для измерения усилий, прилагаемых к деформируемой части спортивного снаряда : а. с. № 760104 / Б. М. Зайдель, А. Л. Васильчук, М. А. Джафаров, В. И. Чукарин. – Москва, 1979.
36. Многофункциональная установка для применения в учебно-тренировочном процессе по гимнастике / М. А. Джафаров, А. Л. Васильчук, М. А. Зайдель, В. И. Чукарин // Спортивная практика и тренажеры. – Москва, 1979. – С. 18.

1980:

37. Чукарин В. И. Влияние тренировочных нагрузок на показатели прироста силы мышц плечевого пояса в подготовительном периоде тренировочного цикла / В. И. Чукарин, К. Г. Петренко // Научно-методические основы подготовки спортсменов высокого класса : тез. докл. науч.-метод. конф. – Киев, 1980. – С. 136–137.
38. Чукарин В. И. Техническое устройство для комплексных биомеханических исследований / В. И. Чукарин, М. А. Джафаров, А. Л. Васильчук // Стандартизация измерений в спорте. – Минск, 1980. – С. 129.
39. Васильчук А. Л. Активное состояние мышц гимнасток высокого класса при упражнениях на разновысоких брусьях / А. Л. Васильчук, М. А. Джафаров, В. И. Чукарин // Научно-методические основы подготовки спортсменов высокого класса : тез. докл. науч. конф. – Киев, 1980. – С. 95–96.
40. Джафаров М. А. Активное состояние мышц при выполнении упражнений на брусьях / М. А. Джафаров, А. Л. Васильчук, В. И. Чукарин // Современная антропогенетика и спорт. – Винница, 1980. – С. 49.

41. Джафаров М. А. Влияние антропометрических показателей на биомеханические характеристики упражнений на брусьях / М. А. Джафаров, А. Л. Васильчук, В. И. Чукарин // Современная антропогенетика и спорт. – Винница, 1980. – С. 29.
42. Джафаров М. А. Новые технические устройства для биомеханических исследований / М. А. Джафаров, А. Л. Васильчук, В. И. Чукарин // Стандартизация измерений в спорте. – Москва, 1980. – С. 48.

1982:

43. Васильчук А. Л. О факторах, влияющих на двигательную активность мышц гимнасток высокой квалификации при упражнениях на брусьях разной высоты / А. Л. Васильчук, М. А. Джафаров, В. И. Чукарин // Физиологические факторы, определяющие и лимитирующие спортивную работоспособность : тез. докл. XVI Всесоюз. конф. по физиологии мышечной деятельности. – Москва, 1982. – С. 28–29.
44. Джафаров М. А. Влияние антропометрических показателей гимнасток на проявление динамических усилий при упражнениях на разновысоких брусьях / М. А. Джафаров, А. Л. Васильчук, В. И. Чукарин // Актуальные проблемы дальнейшего развития массовой физической культуры, повышения спортивного мастерства. – Черкассы, 1982. – С. 231–234.

Книги та публікації про В. І. Чукаріна:

1. Великие спортсмены [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://vespo.com.ua/sportivnaya-gimnastika/viktor-chukarin/>
2. Виктор Иванович Чукарин // В стране Олимпия. – Москва : Молодая гвардия, 1974. – С. 38–40.
3. Виктор Чукарин. – Москва : Физкультура и спорт, 1957.
4. Виктор Чукарин // Олимпийцами не рождаются : монография. – Львов : Вищ. шк., 1980. – С. 124–125.

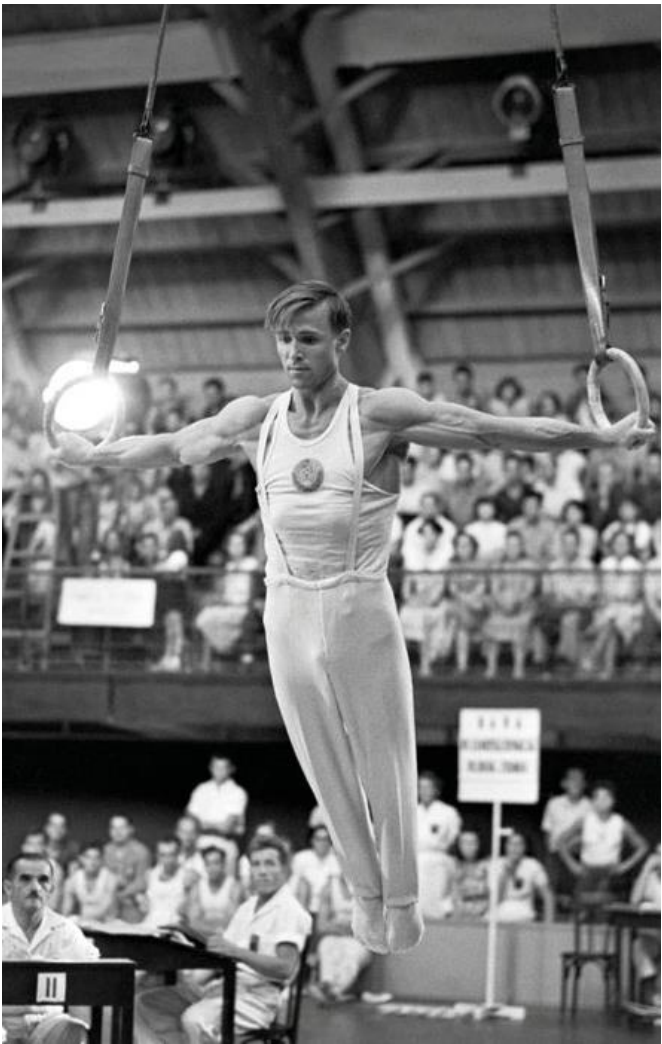
5. Віктор Чукарін: до 90-річчя від дня народження / Хананаєв Л., Шумелда О., Таран Л., Тодер Ю. // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. – Івано-Франківськ, 2011. – Вип. 14. – С. 133–137.
6. Віктор Чукарін – зірка української гімнастики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mij-kraj.com.ua/>
7. Віктор Чукарін. Українці світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrainians-world.org.ua/ukr/peoples/8cdef4e1c7bf370a/>
8. Гавриляк В. Участь спортсменів України в Іграх Олімпіад та зимових Олімпійських Іграх / В. Гавриляк // Наука в олімпійському спорті. – 1999. – № 1. – С. 130–146.
9. Дважды абсолютный [Виктор Чукарин] / В. Штейнбах // Герои олимпийских баталий. – Москва : Сов. Россия, 1974. – С. 88–93.
10. Джафаров М. Вшановуючи легенду / Мамед Джафаров // Суботня пошта. – 2009. – 12 верес.
11. Джафаров М. Львівські видатні олімпійці за Віктора Чукаріна / Мамед Джафаров // Львівська пошта. – 2010. – 16 жовт.
12. Джафаров М. А. Український гімнаст Віктор Чукарін – перший у світі семиразовий чемпіон двох Олімпійських ігор (до 90-річчя з дня народження) / М. А. Джафаров // Здоровий спосіб життя : зб. наук. ст. – Львів, 2011. – Вип. 62. – С. 5–8.
13. Ерин М. Е. Советские военнопленные в нацистской Германии 1941–1945 гг. Проблемы исследования / М. Е. Ерин. – Ярославль : Издательство ЯрГУ, 2005. – 178 с. – ISBN 5-8397-0408-3.
14. Криса Л. Личаківський некрополь : путівник / Криса Л., Фіголь Р. – Львів, 2006. – С. 56. – ISBN 966-8955-00-5.
15. Легенды советского спорта [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://sportlegend.kulichki.net/gymnastics/chukarin.htm>
16. Морсель Х. Олимпийские игры и телевидение / Х. Морсель // Наука в олімпійському спорті. – 1999. – № 1. – С. 117–122.

17. Некрасовский Ю. Первый ильичевский олимпиец / Ю. Некрасовский // Ильичёвец. – 1997. – № 11.
18. Очкурова О. 50 знаменитых спортсменов Украины / О. Очкурова, И. Рудычева, А. Ильиченко. – Харьков : Фолио, 2004. – 482 с.
19. Паливода С. Абсолютний чемпіон Віктор Чукарін / С. Паливода. – Львів : Книж.-журн. вид-во, 1960. – 71 с.
20. Пашинин В. А. Победный путь: документальная повесть о заслуженном мастере спорта В. И. Чукарине. – Москва : Физкультура и спорт, 1978. – 220 с.
21. Первопроходец [о В. И. Чукарине] / Волошин А. П., Ксензенко Ф. М. // У олимпийской черты. – Киев, 1988. – С. 82–86.
22. Петльованій В. Золотий фініш / В. Петльованій. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Київ : Молодь, 1957. – 70 с.
23. Петльованій В. Шлях олімпійського чемпіона / В. Петльованій. – Київ : Молодь, 1952. – 43 с.
24. Петренко К. Постать В. І. Чукаріна – приклад відданого служіння гімнастиці (до 80-річчя з дня народження) // Сучасні проблеми розвитку теорії і методики гімнастики : зб. наук. матеріалів. – Львів, 2001. – С. 3–5.
25. Романяк М. Чукаріна виштовхували з п'єдесталу / М. Романяк // Високий замок. – 2001. – 13 лип. – С. 14.
26. Руденко А. Я. Виктор Чукарин / Руденко А. Я. // Олимпийцами не рождаются : монографія. – Львов, 1980. – С. 124–125.
27. Садовник Е. Виктор Чукарин. Борьба до победы / Елена Садовник // Олімпійська арена. – 2011. – № 9. – С. 58–61.
28. Сидорчик А. «Ахиллесова пята» Виктора Чукарина. Как узник Бухенвальда выиграл Олимпиаду [Электронный ресурс] / Андрей Сидорчик. – Режим доступа: www.aif.ru
29. Симонов Е. В. Чукарин. – Москва : Физкультура и спорт, 1957. – 16 с.

30. Собенко П. Тренування гімнаста / П. Собенко. – Київ : Молодь, 1955. – 47 с.
31. Спасибі, солдате! // Старт. – 1980. – № 5. – С. 4–5. [Чукарін В. І., про нього].
32. Стефак В. Першопроходець / В. Стефак // На олімпійській вершинах. – Київ : Здоров'я, 1977. – С. 11–27.
33. Фотоальбом В. Чукаріна. – 22 арк.
34. Чукарин Виктор Иванович // Большая советская энциклопедия. – Москва, 1978. – Т. 29. – С. 252.
35. Чукарин В. Путь к вершинам / Виктор Чукарин. – Москва : Молодая гвардия, 1955. – 207 с.
36. Чукарин В. Путь к мастерству / Виктор Чукарин. – Москва : Физкультура и спорт, 1955. – 56 с.
37. Чукарін Віктор Іванович [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>
38. Чукарін Віктор Іванович: життєвий шлях, спортивні досягнення, науково-педагогічна діяльність : бібліогр. нарис / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 26 с.
39. Шматенко Н. Великі імена олімпійського спорту / Наталія Шматенко // Історія олімпійського спорту України : матеріали IV Всеукр. студент. наук.-практ. конф. – Донецьк, 2008. – С. 308–312.
40. Яремко І. Віктор Чукарін – олімпійський чемпіон зі Львова [Електронний ресурс] / Іван Яремко. – Режим доступу: https://zaxid.net/viktor_chukarin_olimpiyskiy_chempion_zi_lvova_n12391

Світлини:

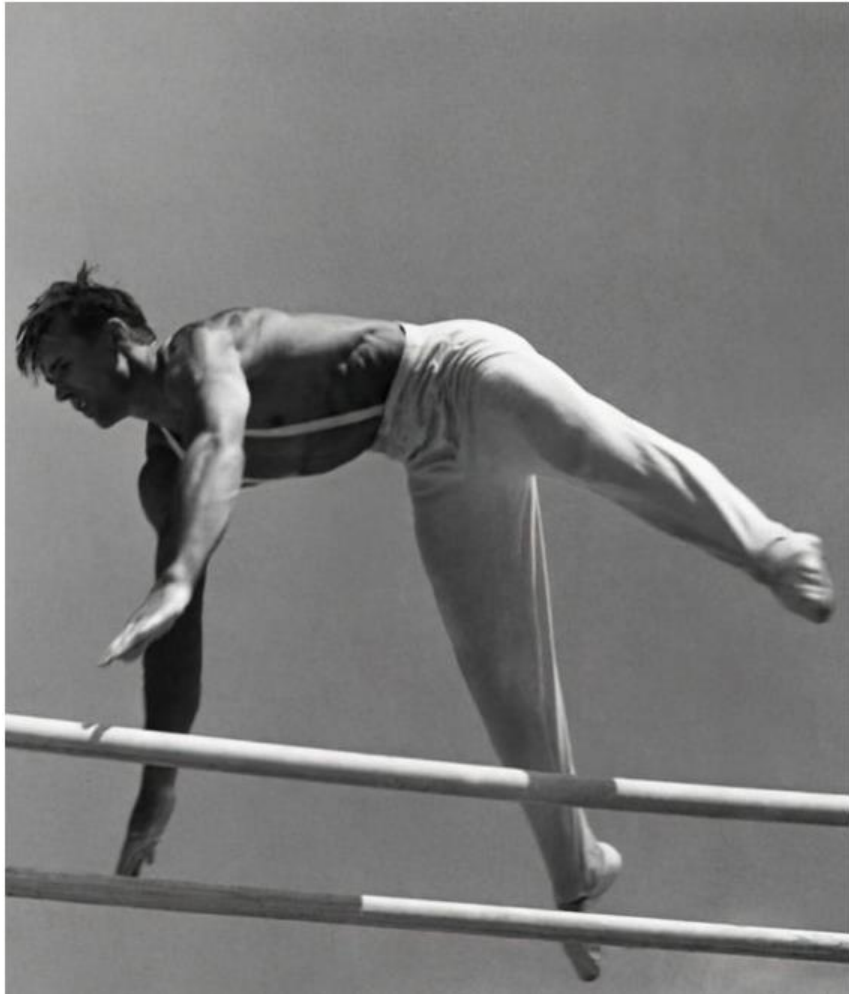

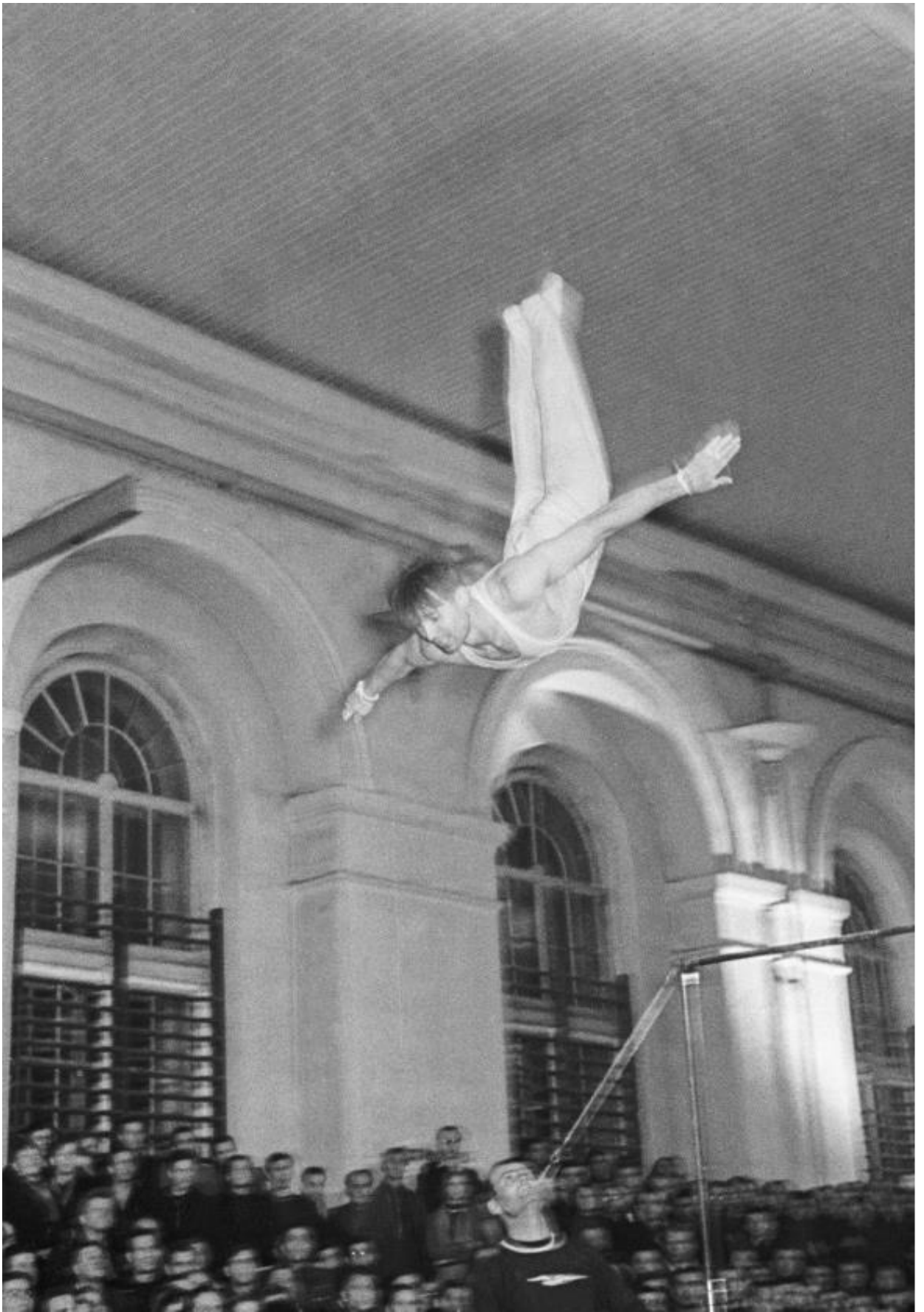

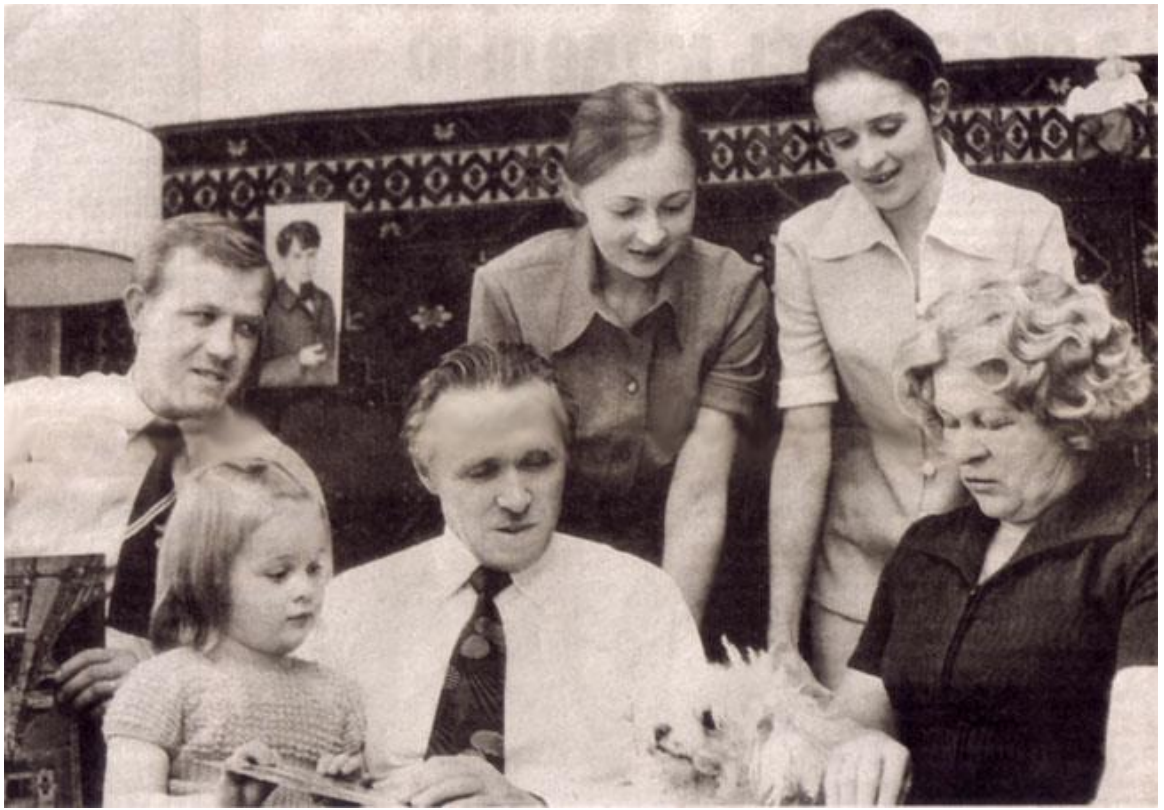

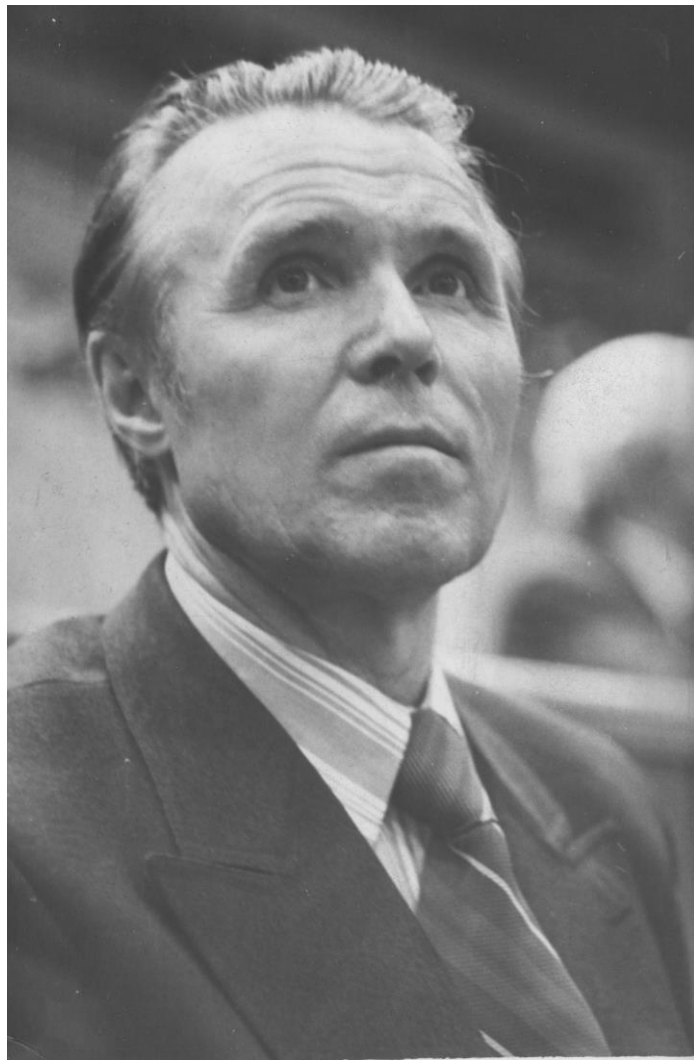

НАУКОВЕ ВИДАННЯ
Серія
„Спортивна слава ЛДУФК імені Івана Боберського”

**ЛЕГЕНДИ СВІТОВОЇ ГІМНАСТИКИ
ВІКТОРОВІ ЧУКАРІНУ – 100!**

Бібліографічний покажчик

Укладачка – Ірина Свістельник